Energimyndigheten

Nuläget på elmarknaden

Oktober 2026

Publicerad 2026-11-05

Nuläget på elmarknaden
Varje månad sammanfattar Energimyndigheten läget på elmarknaden och beskriver de fundamentala faktorer som påverkar utvecklingen av elpriset.

www.energimyndigheten.se

Innehåll

Sammanfattning 4

1 Elpriser på dagen före-marknaden 6

1.1 Månadsgenomsnitt 6

1.2 Tim- och kvartspriser 9

2 Prispåverkande faktorer 11

2.1 Elanvändning 11

2.2 Elproduktion 12

2.3 Priser på bränslen och koldioxid 16

2.4 Handel 17

2.5 Ekonomisk utveckling 18

3 Terminspriser på den finansiella marknaden 19

4 Slutkundspriser 20

5 Fördjupning: Höga elpriser kan påverka elanvändningen i vinter 22

5.1 Elanvändningen minskade tydligt under energipriskrisen 2022 22

5.2 Förutsättningarna skiljer sig från 2022 23

5.3 Elanvändarna kan i vissa avseenden vara bättre förberedda 25

5.4 Hur stor kan responsen bli i vinter? 26

Sammanfattning

De genomsnittliga elpriserna i Sverige minskade i SE1-SE3 men ökade kraftigt i SE4 under oktober jämfört med föregående månad. Genomsnittspriset är fortsatt lägst i SE1 och SE2 och var 27 respektive 33 EUR/MWh och sjönk därmed 14 och 13 EUR/MWh lägre jämfört med månaden innan medan priset i SE3 sjönk något till 74 EUR/MWh. I SE4 var det genomsnittliga månadspriset hela 141 EUR/MWh, en kraftig ökning på 34 EUR/MWh från föregående månad. Systempriset sjönk till 88 EUR/MWh i oktober och därmed 18 EUR/MWh lägre än månaden innan.

Lägst månadsmedelpris av de direkt anslutna elområdena har NO4 som i oktober var 23 EUR/MWh vilket är 4 EUR/MWh lägre än priset i SE1 och tillsammans med SE2 och FI är det de fyra lägsta priserna i Europa. Under oktober ökade priset som mest i SE4 med 34 EUR/MWh följt av Tyskland som ökade med 25 EUR/MWh. Av de länder och elområden som Sverige är direkt anslutna till så hade Tyskland och Polen högst månadsmedelpris på 169 EUR/MWh medan Nederländerna nådde 172 EUR/MWh. De norska elområdena, NO1 och NO2, nådde nivåer i närheten av SE4 medan de danska elområdena, DK1 och DK2, låg närmare de tyska priserna och en bit över de i SE4.

I oktober var kvartspriset som lägst -5,1 EUR/MWh i SE3 måndagen den 5 oktober kl 22.00-22.15 då efterfrågan på el var lägre och ett lågtryck låg över Sverige vilket gav hög elproduktion från vindkraft. Det högsta kvartspriset inträffade i SE4 torsdagen den 29 oktober mellan kl. 17.45-18.00 och var 532 EUR/MWh. Antalet kvartar och timmar med negativa priser ökade i elområde 1 och 3 i oktober. Flest kvartar och timmar uppstod i SE3.

Lägre genomsnittstemperatur och en något högre elanvändning i både Sverige och Norden under oktober. Totalt sett användes 10,7 TWh i Sverige (+1,3 TWh från föregående månad) och i Norden[1] användes 32,4 TWh (+4,2 TWh).

Elproduktionen i Sverige och Norden var 12,6 TWh respektive 35,3 TWh i oktober. I jämförelse med september har produktionen från vind- och vattenkraft ökat, medan kärnkraften har minskat något. Tillgängligheten i svensk kärnkraft var i genomsnitt 50 procent i september vilket är något lägre än i september då tillgängligheten var 55 procent.

Under oktober har tillrinningen till vattenmagasinen varit normala i Norden och magasinnivåerna har ökat. I Norge har fyllnadsgraden ökat till 70 procent (+1,7 procentenheter jämfört med slutet av föregående månad) och 14 procentenheter under normala nivåer för vecka 43. I Sverige ökade nivån något till drygt 75 procent (+0,9 procentenheter) vilket endast är 1 procentenheter under normala nivåer. Underskottet i den hydrologiska balansen[2] i Norden har förbättrats sedan slutet av september till att vara -10,3 TWh (+5 TWh) i slutet på oktober. Hela det nordiska underskottet finns i Norge.

[1] Sverige, Finland, Norge och Danmark
[2] Med hydrologisk balans avses mängden vatten, översatt i elenergi fördelad på vatten-, snömagasin och markvatten i förhållande till en normalsituation.

Med anledning av det ansträngda marknadsläget inför vintern innehåller oktobers elmarknadsbrev även en fördjupning om hur elanvändningen kan påverkas av höga elpriser. Med utgångspunkt från energipriskrisen 2022 analyseras hushållens möjligheter att minska och flytta elanvändningen samt de faktorer som påverkar hur stor en sådan anpassning kan bli.

Energimyndigheten arbetar löpande med marknadsrapporter och lägesbilder. Utöver marknadsrapporten om elmarknaden publicerar vi även rapporter om utvecklingen på de globala energimarknaderna för olja, naturgas, kol och utsläppsrätter samt biodrivmedel och fasta biobränslen. Vi publicerar även en nationell lägesbild som omfattar en bedömning av Sveriges energiförsörjning.

Med anledning av kriget i Mellanöstern publicerar Energimyndigheten en samlad bedömning av energiläget i Sverige och globalt varje vecka. Bedömningen publiceras på onsdagar, Sveriges energiläge just nu. Rapporten Nuläget på de globala energimarknaderna, som utökats med elmarknad, publiceras nu var annan vecka till följd av kriget. Den publiceras på fredagar. De globala energimarknaderna

Energimarknadsinspektionen tar fram veckovisa rapporter om elmarknaden och de publiceras här: Läget på elmarknaden - Energimarknadsinspektionen (ei.se)

För en beskrivning av elens roll i hela energisystemet nu och historiskt titta gärna här: Sveriges energisystem

1 Elpriser på dagen före-marknaden

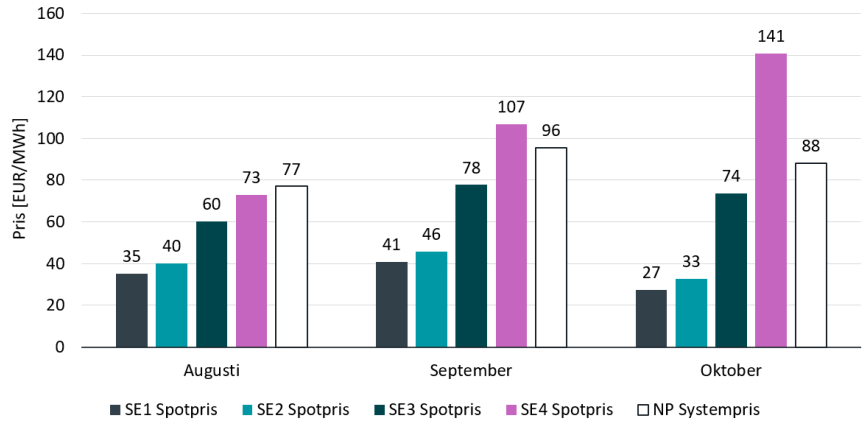
I oktober ökade månadsmedelpriset på el kraftigt i SE4 medan det sjönk i övriga elområden. Det resulterade i stora prisskillnader mellan norra och södra Sverige. SE4 hade ett högsta kvartspris på 532 EUR/MWh och det lägsta var i SE3 på -5,1 EUR/MWh. SE3 hade också flest kvartar med negativa priser.

1.1 Månadsgenomsnitt

De genomsnittliga elpriserna i Sverige minskade i SE1-SE3 men ökade kraftigt i SE4 under oktober i jämförelse med föregående månad, ses i Figur 1. Genomsnittspriset är fortsatt lägst i SE1 och SE2 och var 27 respektive 33 EUR/MWh och sjönk därmed 14 och 13 EUR/MWh lägre jämfört med månaden innan medan priset i SE3 sjönk något till 74 EUR/MWh.

I SE4 var det genomsnittliga månadspriset hela 141 EUR/MWh, en kraftig ökning från föregående månad. I elområdet är det ett strukturellt underskott av elproduktion vilket gör att det påverkas mer av omkringliggande elområden än vad exempelvis SE2 gör. Under månaden har tillgängligheten i kärnkraften varit ovanligt låg vilket tillsammans med ett flertal underhålls- och förnyelsearbeten i elnätet minskat överföringskapaciteten till SE4. SE4 har därför påverkats mycket mer än vanligt av elpriserna på kontinenten som varit ännu högre, mycket på grund av att naturgaspriset också stigit kraftigt under månaden. Att priset sjunkit något i övriga elområden under oktober beror bland annat på att den hydrologiska balansen förbättrats något i Norden och att temperaturen varit lägre än normalt. Systempriset sjönk till 88 EUR/MWh i oktober och därmed 8 EUR/MWh lägre än i månaden innan.

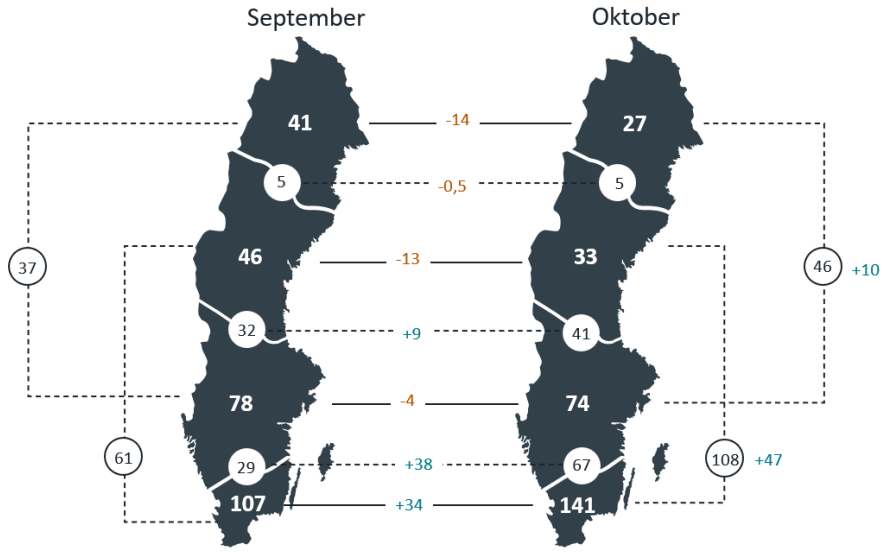
Figur 1 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pools systempris i augusti-oktober 2026, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Figur 2 visar prisskillnaden mellan de svenska elområdena för oktober och hur de skiljer sig från föregående månad. Prisskillnaden mellan SE1 och SE2 minskade marginellt och ökade mellan övriga elområden. Prisskillnaden mellan SE1 och SE3 var 46 EUR/MWh (+10 EUR/MWh) och då elpriset blev mycket högt i SE4 är också prisskillnaden stor mellan SE2-SE4 på hela 108 EUR/MWh (+47 EUR/MWh).

Figur 2 Prisskillnader mellan Sveriges elområden september och oktober 2026 samt hur det skiljer sig mellan månaderna, EUR/MWh

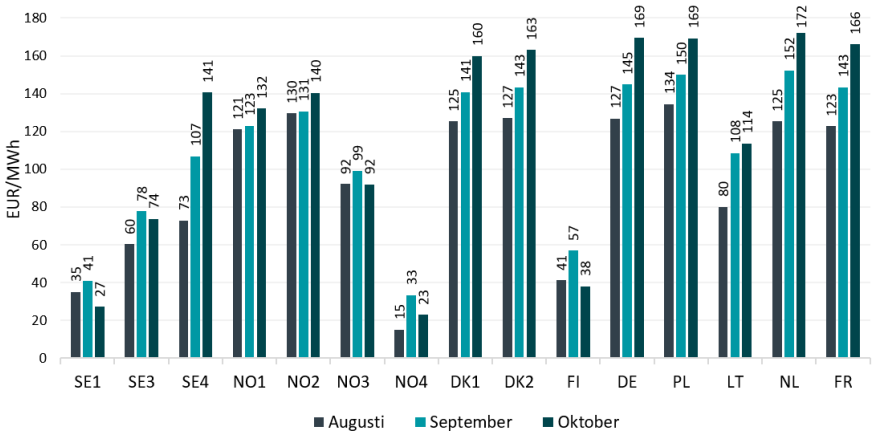
Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool.

Anmärkning: I figuren redovisas månadsmedelpriset (vit text), prisskillnaden mellan elområden (svart text) och prisskillnaden jämfört med föregående månad i figuren (röda siffror=minskning, blå siffror=ökning).

I Figur 3 ses prisutvecklingen i oktober jämfört med två föregående månader. Utöver de lägre elpriserna i SE1-SE3 ses det även i NO3, NO4 och Finland. Lägst månadsmedelpris av de direkt anslutna elområdena har NO4 som i oktober var 23 EUR/MWh vilket är 10 EUR/MWh lägre än förgående månad och 4 EUR/MWh lägre än priset i SE1 som hade det näst lägsta. Finland har haft den största minskningen mellan månaderna.

Övriga elområden och länder i figuren har haft ökade månadsmedelpriser. Under oktober ökade priset som mest i SE4 med 34 EUR/MWh följt av Tyskland som ökade med 25 EUR/MWh. Av de länder och elområden som Sverige är direkt anslutna till så hade Tyskland och Polen högst månadsmedelpris på 169 EUR/MWh medan Nederländerna nådde 172 EUR/MWh. De norska elområdena, NO1 och NO2, nådde nivåer i närheten av SE4 medan de danska elområdena, DK1 och DK2, låg närmare de tyska priserna och en bit över de i SE4.

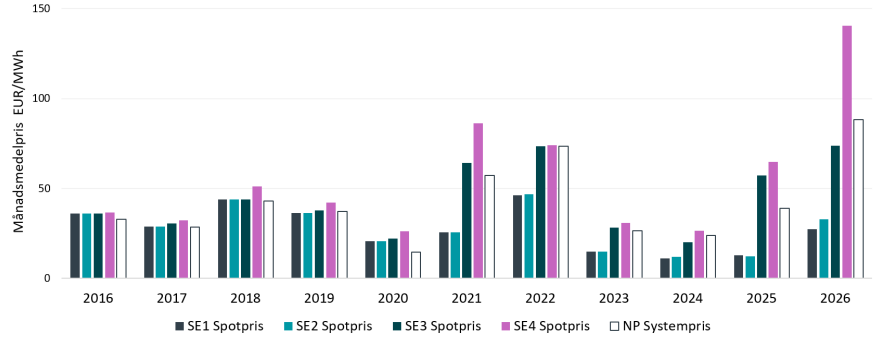
Figur 3 Månadsmedelpris för elområden sammanlänkade med Sverige samt för NO2, Nederländerna och Frankrike, i förhållande med SE1, SE3 och SE4, augusti-oktober 2026, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 4 ses månadsmedelpriset i oktober för SE1-SE4 samt systempriset jämfört med samma månad tidigare år. För att vara en oktobermånad var elpriset i SE3 i nivå med det tidigare högsta priset under 2022 då elpriskrisen pågick. För SE4 var priset det högsta någonsin för en oktobermånad på 141 EUR/MWh och långt över det tidigare högsta under oktober 2021 som var 86 EUR/MWh. Högsta genomsnittliga månadspris i SE4 var 289 EUR/MWh men det var augusti 2022.[3] I de norra elområdena har ett oktoberpris varit både högre och lägre vid flera tillfällen.

Figur 4 Jämförelse över månadsmedelpris i de svenska elområdena samt systempriset under oktobermånader från 2026 och framåt, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Faktorer som påverkar priset för Norden och Sverige under månaden, så som elanvändningen, elproduktionen och handeln med andra länder finns under avsnittet Prispåverkande faktorer.

[3] Det högsta månadsmedelpriset sett till alla månader för SE1 och SE2 var under december 2022 med 188 EUR/MWh. Det högsta månadsmedelpriset sett till alla månader i SE3 var under december 2022 med 245 EUR/MWh och i SE4 under augusti 2022 med 289 EUR/MWh.

1.2 Tim- och kvartspriser

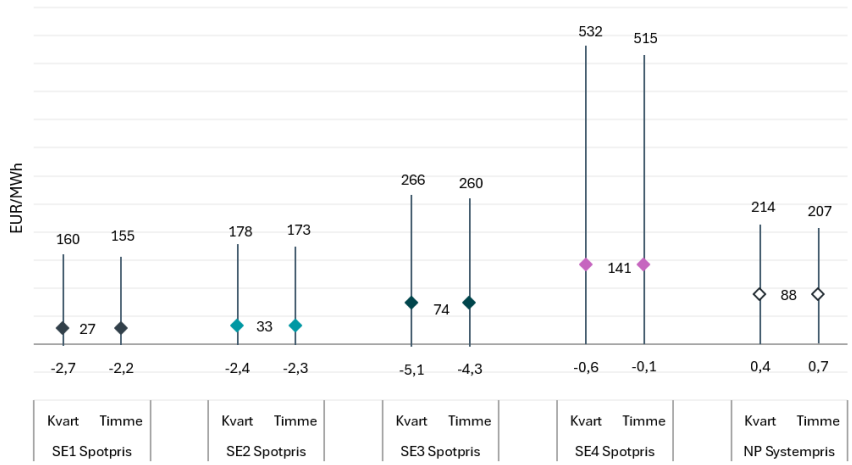
I Figur 5 ses medelspotpriset, det högsta och lägsta priset per kvart och timme för de svenska elområdena samt för systempriset under oktober. Under månaden var det lägsta kvartspriset -5,1 EUR/MWh i SE3. Det inträffade måndagen den 5 oktober kl 22.00-22.15 då efterfrågan på el var lägre och ett lågtryck låg över Sverige vilket gav hög elproduktion från vindkraft.

Det högsta kvartspriset inträffade torsdagen den 29 oktober mellan kl. 17.45-18.00 och var 532 EUR/MWh i SE4. Dagen efter inträffade det högsta kvartspriset i SE3. Höga kvartspriser i SE4 beror på flera faktorer. Dels att tillgängligheten i svensk kärnkraft var ovanligt låg och bidrog till begränsad överföringskapacitet till SE4 utöver de som redan fanns på grund av underhållsarbeten samtidigt som gaspriserna var på sin högsta nivå sedan kriget i Mellanöstern startade. Då produktionen i SE4 inte täcker elanvändningen blir elområdet mer påverkat av elpriser i omkringliggande områden.

Tidvis höga elpriser på kvällstid ses återkommande, särskilt i SE3 och i SE4, och kan bero på flera prishöjande faktorer, exempelvis revisioner i kärnkraftverk som både minskar produktionen och begränsar överföringskapaciteten inom Sverige. Elpriset i södra Sverige påverkas även i högre grad av höga priser på kontinenten.

Systempriset per kvart var som lägst strax över 0 EUR/MWh vilket likt SE2 och 4 inträffade söndag den 25 oktober och det högsta inträffade den 12 oktober då det var 214 EUR/MWh. Det högsta och lägsta timmedelpriset sammanfaller oftast med högsta och lägsta kvartspriset.

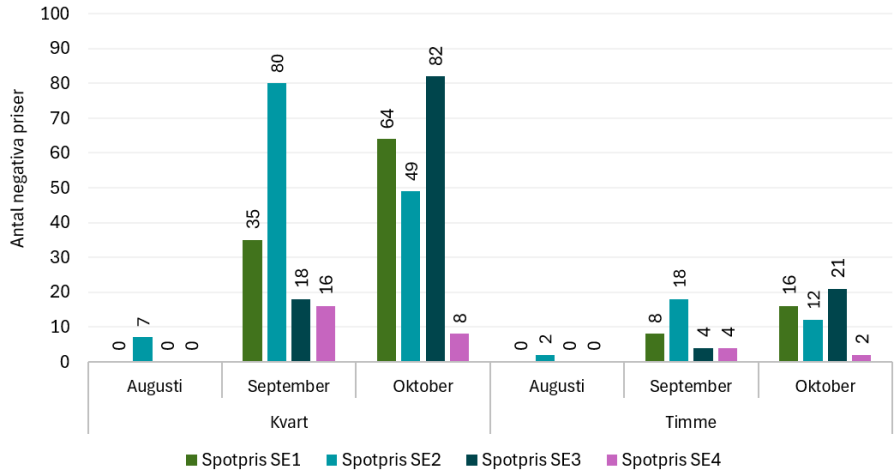
Figur 5 Högsta-, lägsta- och medelspotpris per kvart och timme i SE1–SE4 samt för systempriset i oktober, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 6 visas antalet kvartar och timmar med negativa priser som uppstod under de senaste tre månaderna i de svenska elområdena. Antalet kvartar och timmar med negativa priser ökade i elområde 1 och 3 i oktober. Flest kvartar och timmar uppstod i SE3. Tillfällen med negativa priser inträffar primärt i perioder då efterfrågan är låg och/eller när produktionen från intermittenta kraftslag är hög.

Figur 6 Antal kvartar respektive timmar med negativa elpriser i SE1–SE4, augusti-oktober 2026

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

2 Prispåverkande faktorer

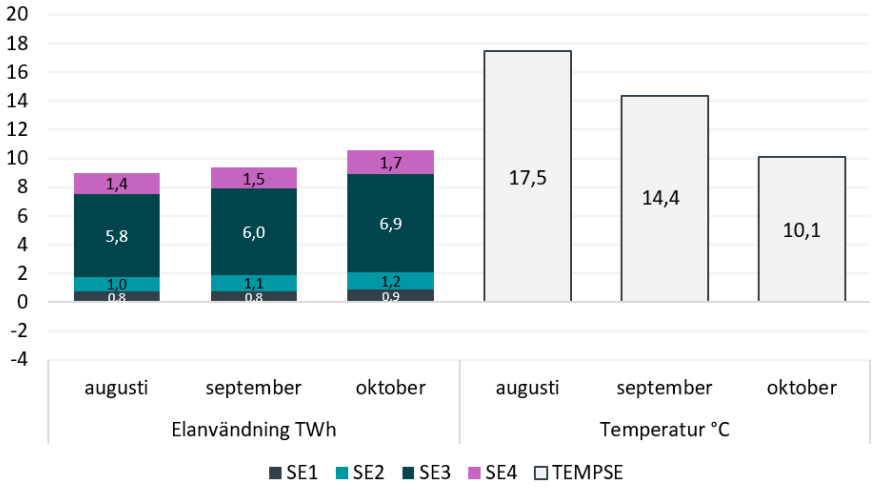
Lägre temperatur och en högre elanvändning både i Sverige och i Norden under oktober. Elproduktionen var något högre i Sverige och Norden främst på grund av ökad vindkraftsproduktion. September har präglats av förbättrade magasinnivåer och hydrologisk balans i Norden men fortsatt under det normala i Norge, låg tillgänglighet i kärnkraften och stigande priser på naturgas och kol.

2.1 Elanvändning

Elanvändning och genomsnittstemperatur för de senaste tre månaderna återges i Figur 7. Totalt sett användes 10,7 TWh i Sverige under oktober vilket är 1,3 TWh mer jämfört med september, och elanvändningen var högre i samtliga elområden. Om man jämför elanvändningen under oktober med tidigare oktobermånader[4] så var elanvändningen lägre 2022 och 2025 men annars högre.

Lägre temperaturer ökar behovet av värme och el då en betydande del av värmen tillgodoses av både direkt elvärme och el för drift av värmepumpar. Genomsnittstemperaturen i Sverige var 10,1 grader i oktober vilket är 4,3 grader lägre än föregående månad och 2,2 grader högre än normal genomsnittstemperatur.

Figur 7 Efterfrågan på el per elområde (TWh) och genomsnittstemperatur (°C) i Sverige, de tre senaste månaderna 2026

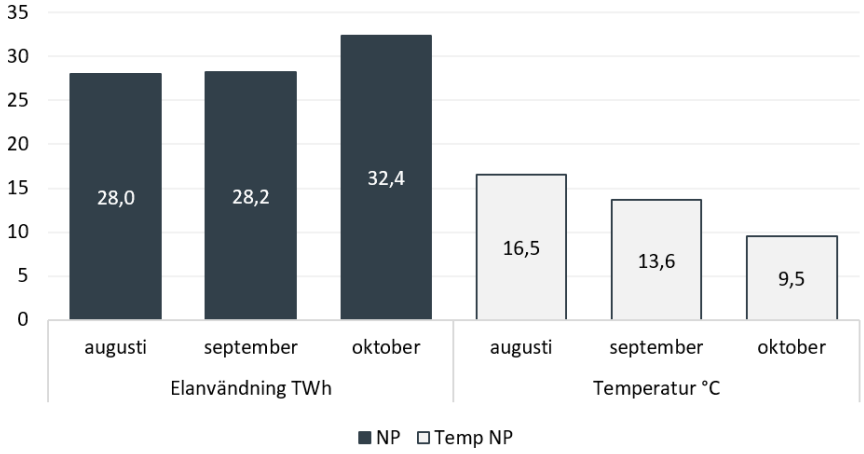

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool
Anm: Statistiken som publiceras på Nord Pool är preliminär.

[4] Mellan 2012 till 2026

Gemensamt i Norden (Sverige, Finland, Norge och Danmark) ökade elanvändningen till 32,4 TWh i oktober (+4,2 TWh jämfört med föregående månad), vilket ses i Figur 8. Genomsnittstemperaturen i Norden sjönk till 9,5 grader vilket är 4,1 grader lägre än föregående månad och två grader högre än normal genomsnittstemperatur för månaden. Jämfört med tidigare oktobermånader under perioden 2012–2026 så har elanvändningen endast varit högre under 2023.

Figur 8 Efterfrågan på el (TWh) och genomsnittstemperatur (°C) i Norden, aug–okt 2026

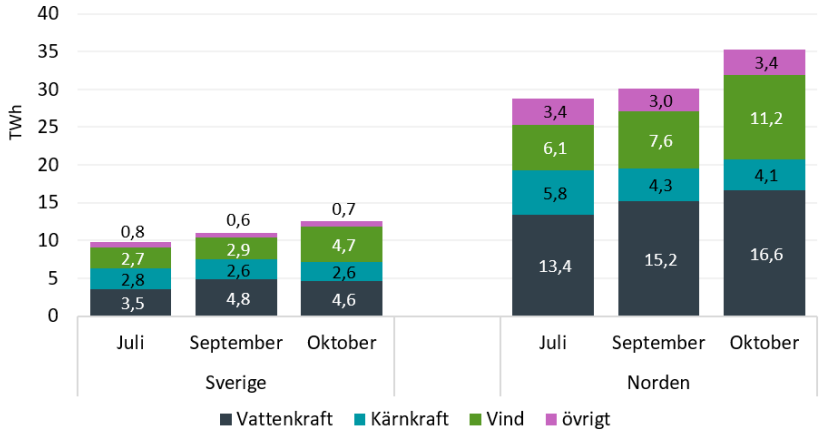

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool
Anm: Statistiken som publiceras på Nord Pool är preliminär.

2.2 Elproduktion

I Figur 9 ses hur den svenska och nordiska elproduktionen sett ut de senaste tre månaderna. Den totala elproduktionen i Sverige och Norden har varit relativt stabil mellan månaderna men det finns skillnader för respektive kraftslag.

Figur 9 Elproduktion i Sverige och Norden per månad, TWh

Källa: SKM Market Predictor
Anm: Statistiken är preliminär.

I Sverige var elproduktionen 12,6 TWh under oktober (+1,6 TWh jämfört med föregående månad). Elproduktionen från respektive kraftslag visar på att framför allt

vindkraften ökade (+1,8 TWh), vattenkraften minskade något (-0,2 TWh), medan resterande kraftslag låg kvar på ungefär samma nivåer som september.

I Norden (Sverige, Finland, Norge och Danmark) var elproduktionen preliminärt 35,3 TWh i oktober (+5,2 TWh). I jämförelse med föregående månad ses en ökad produktion från vindkraft (+3,6 TWh) och vattenkraft (+1,4 TWh) och en minskad produktion från kärnkraft (-0,2 TWh) där revisioner genomförs.

2.2.1 Tillgänglighet kärnkraft

Under oktober var genomsnittlig tillgänglighet i svensk kärnkraft 51 procent vilket kan jämföras med föregående månad då den var 55 procent. Tillgängligheten är också lägre jämfört med historisk tillgänglighet för samma månad under perioden 2014–2025. I Finland var genomsnittlig tillgänglighet 48 procent i oktober (56 procent i september) och lägre än motsvarande månad för perioden 2014–2025, vilket ses i Tabell 1. Den lägre tillgängligheten beror på att årliga revisioner pågår, att några revisioner förlängts och att andra fel uppstått. I början av november var fyra av elva reaktorer på revision men samtliga planeras vara åter i drift innan december.

Tabell 1 Status 2026-10-05 och genomsnittlig tillgänglighet för nordisk kärnkraft i september

Reaktor	Status	Tillgänglighet [%]	Tillgänglig kapacitet, [MW]	Installerad kapacitet, [MW]	Genomsnittlig tillgänglighet i september 2014–2025	Faktisk/planerade revisioner
Forsmark 1	Ej i drift	0%	0	1 085	80%	6 sept-17 nov 2026
Forsmark 2	I drift	100%	1 120	1 120	87%	12 apr-2 juli 2026
Forsmark 3	I drift	100%	1 164	1 167	72%	8 mars–4 april 2026
Oskarshamn 3	I drift	90%	1 259	1 400	74%	28 mars–10 juli 2026
Ringhals 3	Ej i drift	0%	0	1 074	94%	4 maj–27 nov 2026
Ringhals 4	Ej i drift	0%	0	1 130	86%	2 sep-20 nov 2026
Loviisa 1	I drift	12%	61	508	79%	26 sep-18 okt 2026
Loviisa 2	I drift	87%	446	515	97%	2 aug-29 sep 2026
Olkiluoto 1	I drift	96%	854	890	97%	19 april–13 juni 2026
Olkiluoto 2	I drift	83%	734	890	96%	6 april–17 april 2026
Olkiluoto 3	Ej i drift	0%	0	1 600	97%	10 sep–11 nov 2026
Norden		**50%**	**5 637**	**11 379**	**86%**	
Sverige		**51%**	**3 543**	**6 976**	**82%**	
Finland		**48%**	**2 094**	**4 403**	**88%**	

Källa: SKM Market Predictor
Anm: Genomsnittlig tillgänglighet under aktuell månad för Olk3 sedan driftstart 2023.

2.2.2 Hydrologi

I Figur 10 redovisas den uppskattade hydrologiska balansen i Norden från 2025 till och med vecka 44 i år. Med hydrologisk balans avses mängden vatten, översatt i elenergi fördelad på vatten- och snömagasin (inklusive markvatten) i förhållande till en normalsituation. Den hydrologiska balansen har varit låg under året och var som lägst -27 TWh vecka 8 (februari) och åter på samma nivå vecka 19. I slutet av vecka 44 ses ett underskott på -10,3 TWh (+5 TWh från vecka 40) och en förbättring från slutet av föregående månad. Hela det nordiska underskottet finns i Norge som har -11,2 TWh (+3,2 TWh). Sverige har ett litet överskott 1,1 TWh och Finland är på normala nivåer.

Ett underskott på den hydrologiska balansen ger att vattenkraften kan behöva hålla hårdare på vattnet för att det ska räcka över kommande vintersäsong. Detta påverkar elpriserna uppåt.

Figur 10 Hydrologisk balans i Norden per vecka 2025–2026, TWh

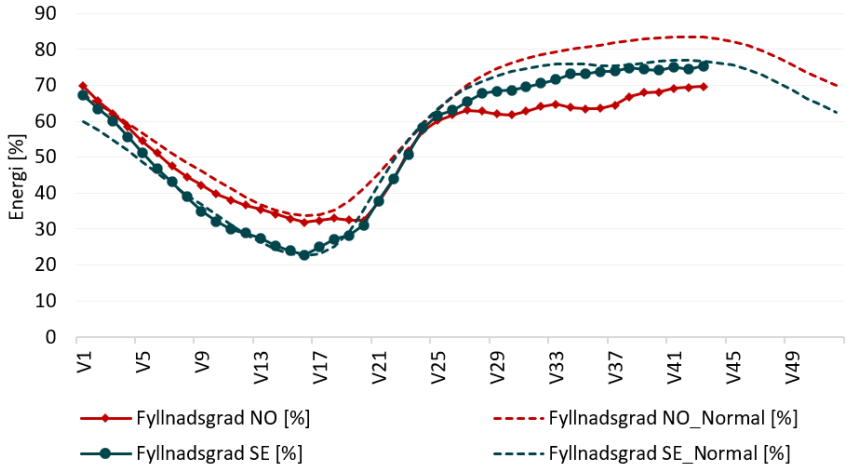
Källa: SKM Market Predictor

I Figur 11 redovisas fyllnadsgraden i de svenska och norska magasinen. Magasinnivåerna ökade rejält i början av juni men ökningstakten avtog därefter både i Sverige och Norge. Sedan slutet på förra månaden har fyllnadsgraden i Sverige ökat något till 75,4 procent (+0,9 procent) vecka 43 och är endast 1 procentenhet under normalen[5] för aktuell vecka.

I Norge har fyllnadsgraden också ökat för att vecka 43 vara 70 procent (+1,7 procent) och det är ungefär 14 procentenheter under normalt för aktuell vecka. Gemensam fyllnadsgrad för norska och svenska magasin var 71 procent (+1,5 procent) och 10 procentenheter under normalen.

[5] Normalnivån skiljer sig åt beroende på källa om det är median- eller medelvärde och vilka år som inkluderas.

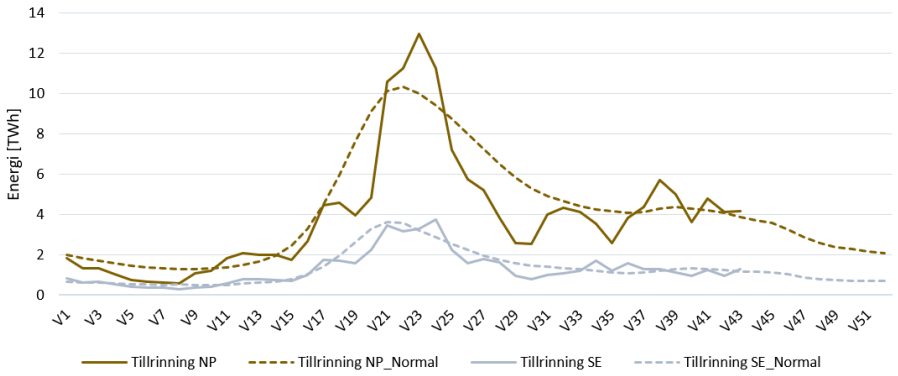
Figur 11 Fyllnadsgrad i svenska och norska vattenmagasin 2026 och genomsnittlig normalnivå, procent

Källa: SKM Market Predictor

Figur 12 redovisar tillrinningen i Sverige och Norden per vecka samt för ett genomsnittligt normalår. Mars månad var ovanligt varm och snösmältningen startade tidigare än vanligt i delar av Sverige och i april startade snösmältningen även i norra delarna av landet. Inledningen av maj blev svalare och tillrinningen var lägre och oregelbunden mellan veckorna för att senare ta fart igen. Under oktober har tillrinningen generellt varit på normala nivåer. Genomsnittlig tillrinning för vecka 40–43 var 1,1 TWh per vecka i Sverige vilket är strax under normala värdet för veckorna. För Norden som helhet uppgick genomsnittlig tillrinningen till 4,2 TWh vilket kan jämföras med en mer normal tillrinning på 4,1 TWh.

Figur 12 Tillrinning i Sverige och i Norden 2026 och normala tillrinning per vecka, TWh

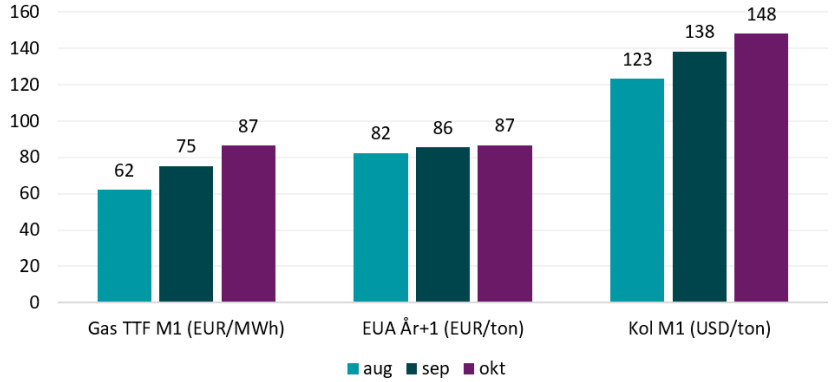
Källa: SKM Market Predictor

2.3 Priser på bränslen och koldioxid

Utvecklingen av de fossila bränslepriserna i form av kol, naturgas samt utsläppsrättspriserna är av stor betydelse för elmarknaden eftersom de påverkar de rörliga kostnaderna i fossilbränslebaserade kraftverk. Mer information om de globala energimarknaderna finns i Energimyndighetens marknadsbrev De globala energimarknaderna.

Figur 13 visar prisutvecklingen för naturgas, utsläppsrätter och kol under den senaste tremånadersperioden. Prisutvecklingen präglas av ett fortsatt oroligt läge i Mellanöstern med blandade nyheter kring exportflöden och utsikten för eventuella förhandlingar mellan USA och Iran. Priserna på framför allt naturgas och kol har stigit och det genomsnittliga priset på naturgas var 87 EUR/MWh i oktober (+11 EUR/MWh jämfört med föregående månad). Priset på kol har följt naturgaspriset uppåt och ökade även under oktober till 148 USD/ton (+10 USD/ton). Priset på utsläppsrätter har ökat något och var 87 EUR/ton (+1 EUR/ton).

Figur 13 Genomsnittligt månadspris på naturgas, utsläppsrätter och kol, aug–okt 2026

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, mean och Nord Pool, Close)

I slutet av september är dagspriset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden strax under 70 EUR/MWh men steg sedan kraftigt under oktober. Som högst var priset uppe i 101 EUR/MWh den 28 oktober. De senaste veckorna har präglats av ett fortsatt upptrappat läge i Mellanöstern med nya attacker mot både fartyg och energiinfrastruktur. Det har bidragit till en ökad oro kring ett eventuellt mer utmanande utbud och en ökad geopolitisk riskpremie vilket lett till stigande priser. Priset har sedan fallit tillbaka något till att vara 95 EUR/MWh den 2 november.

De europeiska naturgaslagren har fyllts på långsamt och ligger lägre än tidigare år då gaspriset är högt. Den sista oktober var de fyllda till 74,6 procent, att jämföra med 72 procent månadens första dag.[6] Dagspriset på kol var som högst 154 USD/ton den 19 oktober och som lägst 143 USD/ton den 2 oktober. Oktobers lägsta pris var därmed högre än högsta pris i september. Dagspriset på utsläppsrätter har rört sig från att ha varit som lägst 84 EUR/ton månadens andra dag till att vara som högst 89 EUR/ton den sista oktober.

[6] Data Overview / Historical Data - AGSI, Vid fulla lager har EU cirka 100 miljarder kubikmeter gas i lager, vilket är ungefär en tredjedel av EU:s årliga konsumtion.

2.4 Handel

Sverige nettoexporterade 2,3 TWh under oktober, vilket är 0,3 TWh mer än under föregående månad och 0,1 TWh mer jämfört med oktober 2025. Störst nettoexport gick till Finland med 1 TWh under oktober följt av 0,7 TWh till Norge och 0,2 TWh till Danmark. För Norden som helhet ökade nettoexporten något till 2,5 TWh i oktober. Under oktober var det 10 timmar med nettoimport vilket kan jämföras med 22 timmar i september. Hittills under 2026 har nettoimport skett under 169 timmar med flest timmar under juni. Under hela 2025 var det 53 timmar med nettoimport, där merparten av dem uppstod under november.

Tabell 2 Handel, nettoexport (-), nettoimport (+), TWh

Exporterande region	Importerande region	Oktober 2026	September 2026	Oktober 2025
SE1	FI	-0,4	-0,7	-0,3
SE3	FI	-0,6	-0,3	-0,1
SE3	DK1	-0,2	-0,3	-0,2
SE4	DK2	-0,2	-0,2	-0,3
SE1	NO2	0,2	0,1	0,0
SE2	NO4	0,0	0,0	0,1
SE2	NO3	-0,1	-0,1	-0,1
SE3	NO1	-0,6	-0,3	-0,7
SE4	DE	0,0	-0,1	-0,1
SE4	PL	0,0	-0,1	-0,3
SE4	LT	-0,2	-0,1	-0,3
DK1	NL	-0,2	-0,1	0,0
DK1	DE	0,0	-0,1	-0,3
DK2	DE	0,0	0,1	0,0
NO2	NL	-0,1	-0,1	-0,2
NO2	DE	-0,4	-0,2	-0,7
NO2	UK	-0,8	-0,5	-0,8
NO4	RU	0,0	0,0	0,0
FI	RU	0,0	0,0	0,0
FI	EE	-0,6	-0,5	-0,6
Nettoexport	**Sverige**	**-2,3**	**-2,0**	**-2,2**
Nettoexport	**Norden**	**-2,5**	**-1,7**	**-3,2**

Källa: SKM Market Predictor

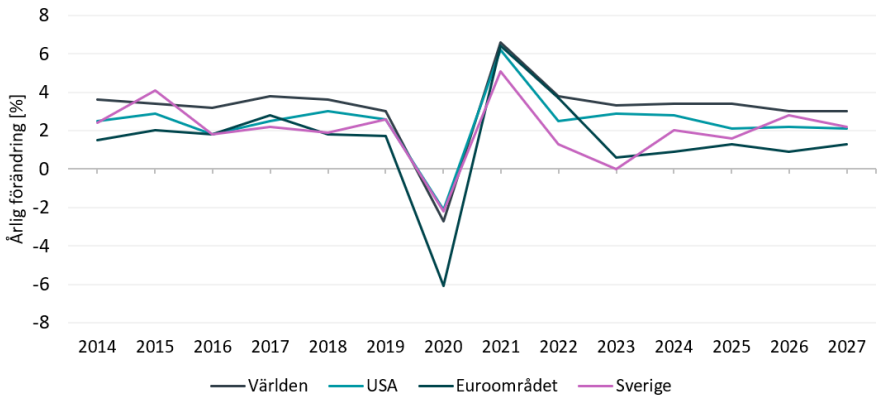
2.5 Ekonomisk utveckling

I Figur 14 presenteras prognoser på årsnivå för BNP från Konjunkturinstitutet (KI). På kort sikt kan en minskad ekonomisk utveckling påverka elmarknaden på åtminstone två olika sätt genom att påverka elpriset i nedåtgående riktning. För det första leder en minskad ekonomisk aktivitet till att efterfrågan på el minskar genom att näringslivet och framför allt industrin producerar mindre varor och tjänster men även att hushållens konsumtionsutrymme minskar. För det andra innebär en försämrad ekonomi i regel ett tryck nedåt på bränslepriser som kol, gas och råolja vilket i sin tur påverkar elpriserna i Sverige och Europa. Det omvända gäller vid en ökad ekonomisk aktivitet.

Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos (september 2026)[7] att återhämtningen av svensk ekonomi har kommit långt och att lågkonjunkturen ebbar ut. Kriget i Mellanöstern har haft en mindre påverkan på världsekonomin än väntat men har lett till höga och volatila energipriser som i sin tur påverkar inflationen. Inflationen är fortsatt låg i Sverige men beror delvis på diverse skattelättnader men de höga priserna spiller även över på livsmedel, flygresor mm och bedömningen är att inflationen stiger över Riksbankens inflationsmål för 2027.

BNP-tillväxten skrivs upp till 3,0 procent för 2026 från 2,4 procent i prognosen från augusti. För 2027 bedöms BNP-tillväxten vara 2,4 procent vilket är en nedskrivning från 2,8 procent från föregående prognos.

Figur 14 BNP och prognos av BNP, fasta priser

Källa: KI, kalenderkorrigerade värden

[7] Inflationen tydligt över inflationsmålet nästa år - Konjunkturinstitutet

3 Terminspriser på den finansiella marknaden

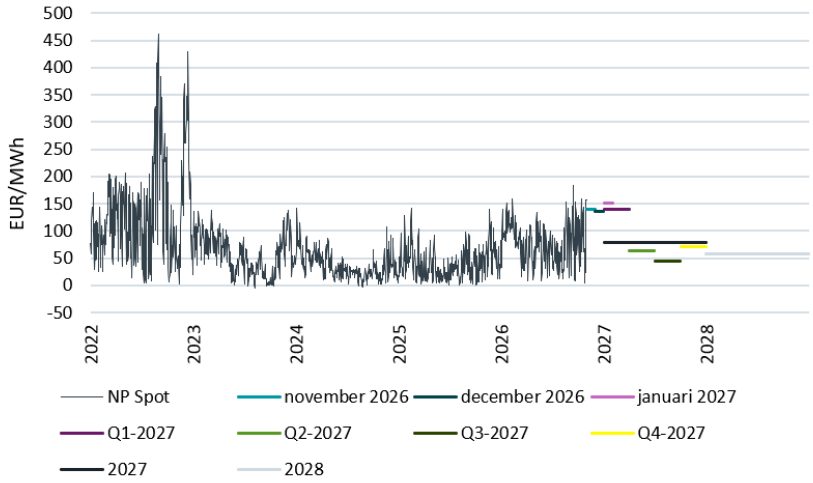
Terminspriserna ger en indikation på vad marknaden tror om framtida priser just när kontrakten handlas och kontrakten för de närmaste leveransperioderna ligger långt över nivåerna innan kriget i mellanöstern inleddes.

Förutom den fysiska handeln med el handlar många marknadsaktörer även på den finansiella marknaden för att prissäkra sin produktion eller användning. Terminspriset i Norden (systempris) för november 2026 (frontmånad) stängde på 140 EUR/MWh den sista oktober och priserna på årskontrakten för Norden 2027 och 2028 stängde på 80 respektive 57 EUR/MWh. I Figur 15 nedan redovisas Nord Pools systempris samt forwardpriser för olika kontrakt på Euronext.

Forwardpriser på el indikerar marknadens förväntningar på framtida elpriser tidpunkten när avtalet sluts och används för prissäkring av både producenter och användare. Vid oro på marknaden ses ofta påverkan på forwardpriser och kriget i mellanöstern har höjt prisnivån när de jämförs med prisnivån innan kriget inleddes. Kriget är inte den enda anledningen till den ökade prisnivån på forwardpriserna då även andra faktorer som till exempel underskott i den Nordiska hydrologiska balansen, som kan påverka tillgången på vatten inför kommande vinter, prisas in.

Under oktober har terminskontrakten fortsatt uppåt och sista oktober handlas exempel Q1 2027 för 140 EUR/MWh. Det är det högsta priset som uppnåtts och 110 procent högre än innan kriget i mellanöstern inleddes och kan jämföras med 1 oktober då det handlades för 116 EUR/MWh. För de närmaste leveransperioderna ses fortsatt betydligt högre prisnivåer jämfört med innan kriget inleddes. Kontrakt för leveransperioder längre fram visar på mindre procentuella ökningar där tex 2028 är 41 procent högre än innan kriget inleddes.

Figur 15 Systempris (dygnsmedel) samt terminspriser för olika kontrakt, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Forwardpriserna tagna 2026-10-30.

4 Slutkundspriser

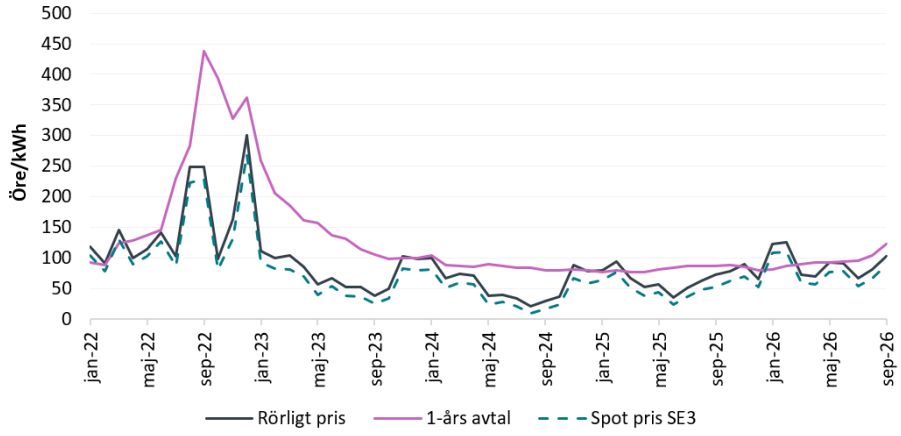
Spotpriset på Nordpool är en del av den totala kostnaden för en slutkund då det tillkommer avgifter hos elhandlaren, nätkostnad, elskatt och moms. Majoriteten av kunder har någon form av rörligt elavtal, kostnaden för elavtalet stod för mellan 33–48 procent av slutkundens totala kostnad för el och skatt och moms tillsammans för mellan 33–38 procent beroende på elområde under september.

Slutkunders elpris följer med i de prisförändringar som sker på elmarknaden, särskilt vid kvartsprisavtal men även vid rörliga månadsavtal. Fastprisavtal påverkas, men på längre sikt.

De flesta elkunderna i Sverige har någon form av rörligt avtal (kvartspris eller månadspris). I september hade knappt 75 procent av alla kunder rörligt avtal (61 procent har rörligt månadsavtal och 14 procent har rörligt timpris- eller kvartsprisavtal) och oförändrat från föregående månad. SE4 är det elområde med högsta andelen rörliga avtal med 83 procent i september (69 procent har rörligt månadsavtal och 14 procent har rörligt timpris- eller kvartsprisavtal). I SE1 är andelen som lägst med 68 procent (58 procent har rörligt månadsavtal och 10 procent har rörligt timpris- eller kvartsprisavtal).

I Figur 16 ses att spotpriset i SE3 steg i september jämfört med föregående månad och att det rörliga elprisavtalet följer spotpriset närmare än det 1-åriga elprisavtalet som är stabilare över tid. Under månaden är kostnaden högre för typkunden villa med elvärme i SE3 jämfört med föregående månad.

Figur 16 Elhandelspris, genomsnittligt rörligt avtal och 1-årigt fastprisavtal för kunden villa med elvärme i SE3 per månad (exkl. skatt), öre/kWh

Källa: SCB, SKM Market Predictor, Nord Pool

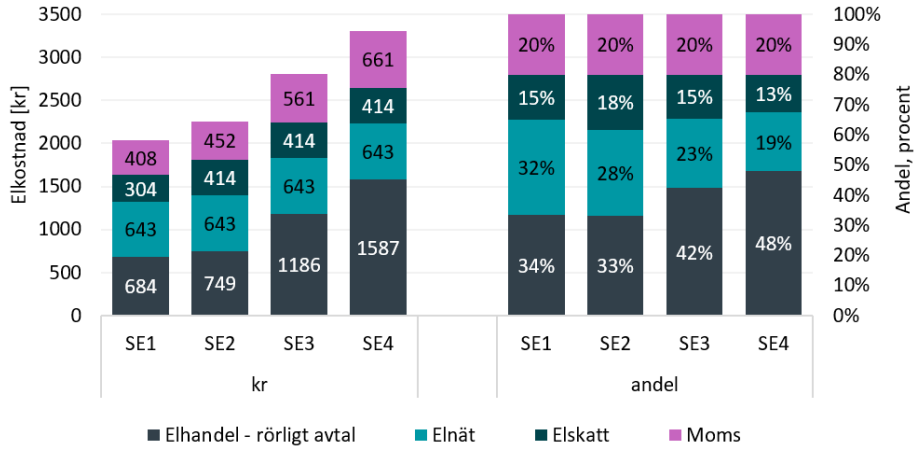
Det genomsnittliga priset (exkl. elskatt, elnät och moms) var 122 öre/kWh för ett 1-års fastprisavtal och 103 öre/kWh för ett rörligt avtal för typkunden villa med elvärme

i SE3 och det motsvarar en ökning med 18 respektive 27 procent från föregående månad. Spotpriset ökade med 31 procent. Spotpriset ökade med 49 procent.

Den totala elkostnaden för en kund består enkelt uttryckt av fyra delar, kostnaden för el, nätavgifter för transporten av el, elskatt och moms. I Figur 17 redovisas en uppskattning av den totala elkostnadens delar för typkunden villa med elvärme i respektive elområde i september samt motsvarande procentuella fördelning. I SE1 och SE2 uppgick den totala genomsnittliga kostnaden till omkring 2 240 kr respektive 2 260 kr medan motsvarande kostnad i SE3 och SE4 låg på 2 800 kr respektive 3 300 kr.

Högre spotpris på el i alla elområden gav högre total kostnad för typkunden men även en högre elanvändning i september bidrar till ökningen. Under månaden utgör kostnaden för elavtalet den största delen av slutkundens totala kostnad för el i samtliga elområden. I SE4 står kostnaden för elavtalet 48 procent och i SE2 för 33 procent av den totala kostnaden för el. Under månaden står skatt och moms tillsammans för mellan 33–38 procent och nätkostnaden för 19–28 procent av totala kostnaden för el beroende på elområde.

Figur 17 Totala elkostnadens olika delar för typkunden villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 1 151 kWh för aktuell månad) för respektive elområde i september 2026, kr (vänster axel) samt motsvarade procentuell fördelning, procent (höger axel).

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten

Anm: Det antagna elnätspris är samma i alla elområden, i verkligheten varierar elnätspriset geografiskt, både inom och mellan elområden. Vidare har samma förbrukning (20 000 kWh per år) och fördelning av förbrukningen över året antagits även om förbrukningen i genomsnitt är högre i SE1 jämfört med SE4. Under det senaste året har även många hushåll vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen vilket innebär att antagen förbrukning inte är lika representativ. För SE1 har den reducerade elskatten använts, vissa kommuner i SE2 och SE3 har också reducerad elskatt.

5 Fördjupning: Höga elpriser kan påverka elanvändningen i vinter

5.1 Elanvändningen minskade tydligt under energipriskrisen 2022

Erfarenheterna från energipriskrisen 2022 visar att elanvändningen kan reagera tydligt på höga elpriser. Under 2022 minskade elanvändningen i Sverige med 5,1 procent jämfört med 2021. Minskningen var särskilt stor inom hushållssektorn, där elanvändningen sjönk med 13,1 procent, medan motsvarande minskning inom industrin var 2,9 procent.[8] Det fanns också tydliga geografiska skillnader. Jämfört med 2021 minskade den totala elanvändningen under 2022 med omkring 6 procent i SE3 och 9 procent i SE4. Minskningen var störst i de områden där elpriserna var betydligt högre, och Energimyndigheten bedömde att de höga priserna gav starka incitament att minska elanvändningen.[9] Även när hänsyn tas till vädret syns en tydlig minskning. Under vintern 2022/23 låg den temperatur- och kalenderkorrigerade elanvändningen för landet som helhet omkring 6–8 procent lägre per månad än motsvarande användning under de föregående fem åren.[10] Minskningen var störst i SE3 och SE4, där elpriserna också var högst. En del av hushållens anpassningar kan samtidigt ha inneburit uppoffringar i form av försämrad komfort, exempelvis genom lägre inomhustemperatur och minskad varmvattenanvändning. Sådana åtgärder kan även medföra hälsorisker, särskilt för personer som är känsliga för låga inomhustemperaturer.

De höga elpriserna var sannolikt en viktig drivkraft bakom den minskade elanvändningen, men det går inte att tillskriva hela minskningen enbart priserna. Energipriskrisen sammanföll med stor uppmärksamhet kring energianvändning och möjligheterna att minska elkostnaderna. Energimyndigheten genomförde under slutet av 2022 informationskampanjen *Varje kilowattimme räknas* och i en undersökning genomförd av Novus på uppdrag av Energimyndigheten uppgav 65 procent av de tillfrågade småhusägarna att de hade uppmärksammat kampanjen.[11] Två av tre småhusägare uppgav också att de hade genomfört energieffektiviseringsåtgärder under det andra halvåret 2022, vilket var fler än under de föregående fem åren tillsammans. Informationsinsatser och den omfattande mediala uppmärksamheten kan därmed ha bidragit till ökad medvetenhet och förändrade beteenden. Samtidigt finns stöd för att de ekonomiska incitamenten var centrala. Undersökningen bland småhusägare visar att minskade energikostnader var ett viktigt motiv till energieffektivisering. Även Energimarknadsinspektionens studie av hushållens efterfrågeflexibilitet pekar ut de historiskt höga elpriserna och de stora

[8] Energimyndigheten (2023), Slutgiltig statistik för el och fjärrvärme 2022.
[9] Energimyndigheten (2023), Årskrönika energimarknaderna 2022.
[10] Energimyndigheten (2023), Ny statistik visar på fler aktiva elkunder.
[11] Energimyndigheten och Novus (2022), Småhusägare om energianvändning.

prisvariationerna som de främsta drivkrafterna bakom den kraftiga ökningen av hushåll som började styra sin elanvändning under 2022.[12]

Det är samtidigt svårt att isolera effekten av höga priser från andra faktorer som påverkar elanvändningen. Framför allt har temperaturen stor betydelse under vinterhalvåret eftersom uppvärmningsbehovet varierar med vädret. När utvecklingen jämförs mellan olika vintrar är det därför viktigt att så långt som möjligt använda temperatur- och kalenderkorrigerade uppgifter. Energimyndighetens uppföljning av vintern 2022/23 visar att en betydande minskning kvarstod även efter sådan korrigering.[10]

5.2 Förutsättningarna skiljer sig från 2022

Erfarenheterna från 2022 kan inte överföras direkt till den kommande vintern. Prisnivåerna under energipriskrisen var exceptionellt höga och gav starka ekonomiska incitament att minska elanvändningen. Om priserna denna vinter blir lägre innebär det, allt annat lika, ett svagare ekonomiskt incitament att minska den totala elanvändningen. Det spelar också roll vilket elpris elanvändaren faktiskt möter. Ett dynamiskt elhandelsavtal, numera kvartsprisavtal, innebär att kunden exponeras mer direkt mot spotmarknadens kortsiktiga prisvariationer, medan kunder med andra avtalsformer inte möter samma direkta prissignal. Energimarknadsinspektionen konstaterar i sin rapport *Flexläget 2026* att endast en mindre del av hushållen träffas direkt av spotpriset eller en effektavgift, vilket begränsar incitamenten att anpassa sin elanvändning.[13] Samtidigt står kvartsprisavtal för en större andel av den sålda elvolymen än av antalet avtal, vilket tyder på att kunder med högre elanvändning är överrepresenterade bland dessa avtal. Det innebär att en större del av elanvändningen kan vara direkt exponerad mot kortsiktiga prisvariationer än vad fördelningen av antalet avtal visar. Vid perioder med höga och varierande priser kan det öka möjligheten för en efterfrågerespons, förutsatt att kunderna också har möjlighet och incitament att anpassa sin elanvändning.

De ekonomiska konsekvenserna av höga elpriser behöver samtidigt ses i ett bredare hushållsekonomiskt perspektiv. Elkostnaderna utgör en del av hushållens samlade utgifter, tillsammans med exempelvis livsmedel, boende och räntor. Även om elpriserna blir lägre än under energipriskrisen 2022 kan höga elkostnader därför innebära en betydande ekonomisk belastning, särskilt för hushåll som samtidigt möter höga eller stigande levnadskostnader. Hur hårt hushållen påverkas beror inte enbart på elprisets nivå, utan också på deras elanvändning, ekonomiska marginaler och möjligheter att hantera ökade utgifter. Hushåll med små ekonomiska marginaler kan vara särskilt sårbara, även vid prisnivåer som är betydligt lägre än under 2022, i synnerhet om de har begränsade möjligheter att minska sin elanvändning. I sådana situationer kan anpassningen i stället ske genom minskad konsumtion inom andra

[12] IVL Svenska Miljöinstitutet på uppdrag av Energimarknadsinspektionen (2023), Konsumentperspektiv på efterfrågeflexibilitet.
[13] Energimarknadsinspektionen (2026), Flexläget 2026 – Nyckeltal för efterfrågeflexibilitet på den svenska elmarknaden

delar av hushållsbudgeten, vilket innebär att effekterna av höga elpriser kan sträcka sig utanför energianvändningen som sådan.[14]

En ytterligare faktor som kan påverka elanvändningen under den kommande vintern är förväntningar om ett eventuellt nytt elstöd. Sverige har vid flera tillfällen sedan vintern 2021/22 infört ekonomiska stöd för att kompensera hushåll och företag för höga elpriser. Senast betalades ett tillfälligt elstöd ut till hushållen sommaren 2026, baserat på elanvändningen under januari och februari samma år.[15]

Erfarenheterna av tidigare stöd kan innebära att vissa elkunder förväntar sig att staten återigen kommer att kompensera dem om elpriserna stiger kraftigt. Sådana förväntningar skulle kunna påverka benägenheten att minska elanvändningen, eftersom de ekonomiska konsekvenserna av höga elpriser kan uppfattas som mindre om en del av kostnaderna förväntas bli kompenserade. Det kan exempelvis påverka viljan att genomföra åtgärder som innebär minskad komfort eller andra uppoffringar. Det är dock troligt att sådana effekter varierar mellan olika hushåll. Hushåll med begränsade ekonomiska marginaler kan behöva minska elanvändningen för att få hushållsekonomin att gå ihop även om de förväntar sig framtida kompensation, medan hushåll med större ekonomiska marginaler kan ha större möjlighet att avvakta med sådana anpassningar. Hur de ekonomiska incitamenten faktiskt påverkas beror dock på vilken typ av kompensation elkunderna förväntar sig. Hur starka dessa incitamentseffekter blir beror dock på vilken typ av kompensation elkunderna förväntar sig.

Hur stor betydelse sådana förväntningar har i praktiken är dock osäkert. Ett stöd som förväntas vara oberoende av den aktuella elanvändningen behöver exempelvis inte minska den ekonomiska vinsten av att spara el. Även incitamenten att flytta elanvändningen från perioder med höga priser kan kvarstå.

Det är dessutom viktigt att skilja mellan olika typer av anpassning i elanvändningen. Energimyndigheten pekade efter 2022 på bland annat sänkt inomhustemperatur och mindre varmvattenanvändning som möjliga förklaringar till den lägre elanvändningen i bostäder.[16] Sådana åtgärder kan bli aktuella även under den kommande vintern, men möjligheterna att minska elanvändningen begränsas av vilka uppoffringar hushållen är beredda eller har möjlighet att göra.

Andra åtgärder har mer bestående effekter. Ett hushåll som exempelvis har installerat en effektivare värmepump, förbättrat klimatskalet eller genomfört andra bestående energieffektiviseringsåtgärder har redan sänkt sin energianvändning. Samma investering kan därför inte generera motsvarande besparing ytterligare en gång. Det finns också belägg för att omfattande investeringar har gjorts sedan 2022. I Energimyndighetens småhusundersökning 2024 uppgav 63 procent att de under de föregående två åren hade genomfört åtgärder för att minska energikostnaden för huset. Fyra av tio uppgav att de hade bytt eller förändrat sitt värmesystem och var fjärde att de hade installerat solceller.[17]

Samtidigt förändras den underliggande elanvändningen även av andra skäl. Elektrifiering av exempelvis transporter och uppvärmning innebär att nya elektriska laster tillkommer, medan energieffektivisering verkar i motsatt riktning. Utbyggnaden

[14] Energimyndigheten och Novus (2024), Småhusägare om energianvändning
[15] Regeringskansliet (2026), Utbetalningarna av elstödet startar i juni.
[16] Energimyndigheten (2023), Ny statistik: Elanvändningen i bostäder har minskat.
[17] Energimyndigheten (2024), Plånboken styr när svenska småhusägare sparar energi.

av egen elproduktion kan dessutom påverka hur mycket el som köps från elnätet. Förändringar i den uppmätta elanvändningen kan därför inte utan vidare tolkas som en effekt av förändrade elpriser.

5.3 Elanvändarna kan i vissa avseenden vara bättre förberedda

Det finns skäl att anta att vissa hushåll i dag har större erfarenhet av att reagera på höga och varierande elpriser än före 2022. I Energimarknadsinspektionens studie av hushållens efterfrågeflexibilitet uppgav tre av fyra av de hushåll som styrde sin elanvändning utifrån elpris att de hade börjat göra det under 2022. Studien pekar framför allt ut de historiskt höga elpriserna och de stora prisvariationerna över dygnet under andra halvåret 2022 som drivkrafter. Nyheter och medier var samtidigt den vanligaste informationskanalen om styrning av elanvändningen.[12]

Flexibel elanvändning kan också få en mer direkt roll i prisbildningen om den representeras i budgivningen på elmarknaden. Om efterfrågan budas in som prisberoende kan elanvändningen minska eller flyttas när priset överstiger en viss nivå. Flexibiliteten blir då en del av själva marknadsklareringen och kan påverka vilket bud som blir prisbestämmande. Det skiljer sig från en situation där elanvändarna reagerar på ett marknadspris som redan har fastställts.

Oavsett om flexibiliteten kommer in direkt i budgivningen eller sker som en reaktion på det fastställda marknadspriset kan responsen ta olika former. Höga priser över en längre period kan skapa incitament att minska den totala elanvändningen, medan stora prisskillnader mellan timmar eller kvartar kan skapa incitament att flytta användningen från dyra till billigare perioder. Efterfrågeflexibilitet innebär därmed inte nödvändigtvis att den totala energianvändningen minskar. En mindre minskning av elanvändningen än 2022 behöver därför inte innebära att elanvändarna reagerar mindre på priserna; responsen kan i stället i högre grad bestå av att användningen flyttas från perioder med höga priser.

Det finns samtidigt anledning att vara försiktig med slutsatsen att hushållen generellt har blivit tekniskt väl rustade för sådan flexibilitet. Energimarknadsinspektionens rapport Flexläget 2026 visar att omkring 37 procent av hushållen styr någon del av sin elanvändning manuellt eller automatiskt i syfte att minska sina kostnader, men att automatiserad styrning fortfarande används i liten utsträckning. Bland hushåll med elbil styr 13 procent laddningen automatiskt och bland hushåll med värmepump använder 3 procent automatisk styrning.[13] Värmepumpar och laddbara fordon innebär samtidigt att det finns en teknisk potential för flexibilitet i många hushåll. Hur stor del av denna potential som faktiskt utnyttjas beror bland annat på avtalsform, ekonomiska incitament och möjligheten att styra elanvändningen manuellt eller automatiskt.

Förutsättningarna att reagera på priser skiljer sig också mellan olika elanvändare. Den officiella statistiken för 2022 illustrerar skillnaden mellan sektorer: hushållssektorns elanvändning minskade med 13,1 procent jämfört med 2,9 procent inom industrin. [8] Skillnaden kan dock inte tolkas enbart som ett uttryck för olika priskänslighet, eftersom industrins elanvändning även påverkas av exempelvis produktionsnivåer och ekonomisk aktivitet. Även bland hushållen varierar förutsättningarna. Energimarknadsinspektionens studie visar att ekonomiska incitament, förutsägbara

kostnader samt möjligheten att bibehålla komfort och bekvämlighet har betydelse för hushållens vilja att anpassa sin elanvändning.[12] Ett hushåll med styrbara laster kan exempelvis ha större möjligheter att flytta elanvändning utan att försämra komforten än ett hushåll där anpassningen huvudsakligen måste ske genom minskad uppvärmning eller varmvattenanvändning.

5.4 Hur stor kan responsen bli i vinter?

Flera faktorer verkar därmed i olika riktningar. Om elpriserna blir lägre än under energipriskrisen 2022 talar det, allt annat lika, för svagare ekonomiska incitament att minska den totala elanvändningen. Samtidigt kan utrymmet för ytterligare besparingar vara mindre än före 2022, eftersom vissa hushåll redan har genomfört åtgärder som varaktigt minskar deras elanvändning. Energimyndighetens undersökningar visar att en stor andel småhusägare har genomfört energieffektiviseringsåtgärder sedan 2022.

Å andra sidan kan den ökade erfarenheten av att reagera på prissignaler innebära att vissa elanvändare i dag har bättre förutsättningar att anpassa när elen används än före 2022. Att kvartsprisavtal står för en större andel av den sålda elvolymen än av antalet avtal talar också för att en relativt stor del av elanvändningen kan vara direkt exponerad mot kortsiktiga prisvariationer. Potentialen begränsas samtidigt av att automatiserad styrning fortfarande används i relativt liten omfattning.

Sammantaget talar erfarenheterna från 2022 för att höga elpriser även denna vinter kan dämpa elanvändningen och påverka när el används. Hur stor effekten blir beror bland annat på hur höga och långvariga priserna blir, väderförhållandena, vilka priser och andra ekonomiska signaler elanvändarna faktiskt möter samt vilka möjligheter de har att anpassa sin användning.

En lika stor minskning av den totala elanvändningen som under energipriskrisen 2022 bör därför inte tas för given. Responsen kan också ta sig uttryck i att elanvändningen flyttas i tid snarare än att den totala användningen minskar. Därmed kan efterfrågeresponsen vara betydelsefull under enskilda perioder med höga priser även om minskningen av den samlade elanvändningen under vintern blir mindre än under 2022.